

Sárközi Richárd

LÁBJEGYZETEK: A foci nagy dolga – Szekrényes Miklós kötetéről

Először is a borító. Kiborító. Háromféle betűtípus, ábrák, rajzok, fotók állnak sorba a monokróm vécékhez. Az egész könyv nincs formában, legalábbis lehetett volna még treníroztatni, mielőtt játékjogot kap. Belül is hasonlóan kaotikus a helyzet, naturalista vécéfotók, művészi piszoárok, magányos fajanszok, focisták „hogyozva”, vagy anélkül díszítik vagy inkább húzzák le a szövegeket, spoiler, sokkal jobb szövegek ezek itt, mint amilyen pályán kénytelenek játszani. A magyar könyvkiadás megye kettője, mondanám, ha egyébként sem lenne gond a könyvvel, mint tárgyjal ebben a stadionverte országban, ahol a nagy kiadók azt gondolják, attól könyv a könyv, ha keménytablás, és legalább 300 éves festmény vagy fekete-fehér fénykép borítja. Ebből a szempontból nem nagy könyv ez, puhatáblás, viszonylag kicsi, kabátzsebbe 80% hatékonysággal passzol, csak ciki elővenni. Tudom, a külső alapján maximum a külsőt lehet megítélni, de az a baj, hogy akárhányszor előkapom a tömött héven, buszon, villamoson, mégis csak az elejével találkozom utastársaim.

Becsomagolhatnám Nemzeti Sportba, de hosszú, kemény éveimbe telt, mire az iskolakezdéshez elengedhetetlen, augusztus végén feltétlen bejelentkező csomagolási reflexet leküzdöttem. A stílusos megoldás persze lehet az, hogy a könyvet csak a vécén olvassuk, egy-egy írás hossza egyébként is egy ülés hosszának felel meg, ha ehhez mérjük az időt, a lábunk se zsibbad el.

A könyv címe: Budifoci. Mert annyira ’szar a magyar foci, hogy a vécében a helye” - gondoltatta velem a gyanú hermeneutikája, de már az első oldalaknál megnyugodtam, nem a nagy magyar FOCl-ról van szó, annál sokkal többről. A megyeiről. A falurangadóról. Az „elmegyünk focizni”-ról, vagyis rólam meg rólad. A körülményekről, és igen, ezek legjobb fokmérője a budi. Mindig a budin tudod lemérni, mennyire igényes egy hely, amilyen a budi, olyan a foci. Így lesz érthető a kötet koncepciója, sztorik a meccsekhez kapcsolódva, amelyben mindig szerepet kap egy vécéközeli élmény.

A focitörténelem nem látható történéseivel kapcsolatos budikról van szó - ha nem éppen a vécénélküliség lesz tematizálva. A sztoriknak nem mindig érteni a relevanciáját, miért pont ez lett

elmesélve, miért nem egy másik? Miért van ebben a sztoriban véccé? De az igazán tételteli (megye egybe feljutás, szomszéd falu megverése stb.) vidéki meccsek vadromantikájában az akár véres összecsapások is anekdotákká szelídülnek, és a gőzkieresztés szimbolikus helye a még szimbolikusabb véccé.

Ami nekem különösen kedvessé tette ezeket a szövegeket, azok a kifejezetten jól eltalált gondolkodós részek. Mit jelent a focival foglalkozni, mikor nem is akarsz vele foglalkozni? Hogyan lehet szorongásból egy lépéssel gyűlölet? A kismagyar, sörszagú és

húgyfoltos szociográfián túl sokkal többet kap az, aki odafigyel a kötet gondolati vonulataira. Mit ér az ember, ha beszabadul reflektálatlanul kisköltségvetésű meccsre, majd szakmányban reflektál például a budikra? A foci az élet, és a fociról lehet, sőt, kell gondolkodni.

A könyvben a filozófia a legjobb. A reflexió. A gondolkodás, ahogy a húgy, mindig visszacsap.

Székrenyes Miklós: Budifoci, Articity Kiadó és Média Kft., 2017

HÖGYE KATALIN: Kharon ladikja – 2019